

*Сливко В.А. – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Науковий керівник: Карнаушенко А.С. – к.е.н., старший викладач
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон*

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Сучасний стан української економіки є етапом різноманітних реформ в різноманітних галузях, етапом політичної та економічної кризи, нестабільністю економічних умов, що вимагає від підприємства швидко та гнучко реагувати на зміни усіх факторів, які забезпечують впровадження ефективних механізмів управління, що дозволяє підприємствам швидко та адекватно коригувати економічну, фінансову та інвестиційну діяльність. Тому для підприємств важливим завданням є забезпечення фінансової стійкості. Проте, незважаючи на значний вплив факторів ззовні, аспекти організації фінансової діяльності є не менш важливими. Забезпечення адекватного рівня фінансової стабільності гарантує раціональне використання ресурсного потенціалу та стабільний розвиток у майбутньому. Забезпечення і підтримання фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств на належному рівні у процесі суспільного відтворення у теперішній час має пріоритетний характер, що вимагає проведення її аналізу й оцінки на постійній основі.

Фінансова стійкість – це стан підприємства, який має можливість вільно маневрувати грошовими коштами, забезпечує безперервний процес виробництва та покриває усі витрати. Поняття «фінансова стійкість» широке і багатогранне, тому в сучасній економічній літературі трактування сутності, систематизація та вибір оціночних показників, що її характеризують, неоднозначні і недостатньо аргументовані. Фінансова стійкість є основним показником успішної економічної діяльності, базою прийняття рішень щодо розвитку підприємства. Крім того вона важлива для економічних партнерів, які співпрацюють з даним господарюючим суб'єктом. Тому забезпечення фінансової стійкості є найважливішим завданням фінансових служб і адміністрації підприємства, умовою успішності його внутрішніх і зовнішніх взаємодій [1, с. 105].

Основними проблемами фінансової стійкості підприємств в Україні є: переважне запозичення придбання матеріальних цінностей в кредит; наявність тривалої простроченої заборгованості кредиторам; скорочення та руйнування основних виробничих фондів та припинення їх відтворення, що призводить до падіння обсягів виробництва, та значного зниження платоспроможності підприємства; дефіцит грошових оборотних коштів, необхідних для забезпечення поточного виробництва.

Фінансово стійким є підприємство, яке характеризується наступними рисами: висока платоспроможність, висока ліквідність балансу, висока кредитоспроможність, висока рентабельність. Фінансово стійким вважається підприємство, яке здатне покривати свої пасиви активами, а також має високу прибутковість, що дозволяє фірмі нормально розвиватися [2, с. 192].

Відповідно до показника забезпечення запасів і витрат власними та позиченими коштами можна назвати такі типи фінансової стійкості підприємства: 1) абсолютна фінансова стійкість – коли власні оборотні кошти забезпечують запаси й витрати; 2) нормально стійкий фінансовий стан – коли запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами; 3) нестійкий фінансовий стан – коли запаси й витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат; 4) кризовий фінансовий стан – коли запаси й витрати не забезпечуються джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства [3, с. 386].

Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних коштів спроможне забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями.

Для того щоб підвищити фінансову стійкість підприємства, необхідно оздоровити його фінансову сферу. Для цього потрібно застосувати наступні напрями: 1) подолати витоки капіталу з галузей матеріального виробництва у сферу обігу і за кордон; 2) підвищити норми нагромадження за рахунок капіталізації чистого прибутку шляхом запровадження тимчасового режиму інвестиційного контролю в приватизованій і державному секторах економіки; 3) акумуляція грошових заощаджень населення для подальшого їх перетворення у реальний промисловий і фінансовий капітал; 4) забезпечити капіталізацію доходів від реалізації акцій приватизованих підприємств, що належать трудовим колективам, управлінської номенклатури, стороннім власникам, у тому числі великих пакетів акцій, що перебувають у власності регіональних органів влади; 5) вжиття заходів щодо поліпшення поточного фінансового становища підприємств шляхом створення державної системи нагляду за виконанням ними своїх фінансових зобов'язань [1, с. 184].

У процесі покращення та підтримки фінансового стану підприємства можливо запровадити додаткові заходи, такі як: оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу, мобілізація внутрішніх резервів, збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків, зниження собівартості продукції та витрат, оптимізація збутової політики, збільшення виручки від реалізації, виявлення прихованих резервів.

Література

4. Костирко Л.А. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємства: Монографія. Харків: Фактор, 2008. 336 с.
5. Городня Т.А., Кузик Т.А. Забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. № 16. С. 191–196.
6. Денисенко М.П. Стан та тенденції розвитку су\$ часного підприємства: монографія / За ред. д. е. н., проф. М.П. Денисенка. Київ: ДКС центр, 2019. 464 с.